

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РЕКОМЕНДАЦІЙ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

04.04.2017

м. Запоріжжя

№ 02/05-р4

ПАТ „Запоріжжяобленерго”,
вул. Сталеварів, 14,
м Запоріжжя, 69035

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Запорізьким обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України здійснено планову перевірку діяльності публічного акціонерного товариства «Запоріжжяобленерго» (далі – ПАТ «Запоріжжяобленерго», Товариство) щодо дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку приєднання до мереж електропостачання протягом 2016 року – I кварталу 2017 року.

За результатами перевірки встановлено наступне.

Статут відкритого акціонерного товариства „Запоріжжяобленерго” (надалі – ВАТ „Запоріжжяобленерго”) було первинно зареєстровано Запорізькою міською радою від 05.07.2010 № запису 11031050037001469.

Згідно зі Статутом, нову редакцію якого затверджено позачерговими загальними зборами акціонерів ВАТ „Запоріжжяобленерго” від 28.07.2016 (протокол від 28.07.2016 №22) (далі – Статут), ПАТ «Запоріжжяобленерго» є новим найменуванням ВАТ „Запоріжжяобленерго” відповідно до вимог Закону України „Про акціонерні товариства”.

Товариство є юридичною особою. Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи - від 17.05.2000 серії А00 № 196642.

Місцезнаходження Товариства та його юридична адреса: 69035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, буд. 14.

Відповідно до даних з ЄДРПОУ (00130926), основним видом діяльності ПАТ „Запоріжжяобленерго” є розподілення електроенергії (код за КВЕД-35.13) та торгівля електроенергією (код за КВЕД-35.14)

Згідно з Статутом, ПАТ „Запоріжжяобленерго” створене з метою отримання прибутку на основі здійснення виробничої, комерційної, посередницької та іншої діяльності у встановленому чинним законодавством порядку.

Предметом діяльності Товариства є: постачання електричної енергії за регульованим тарифом; постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом; передача електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами; передача електричної енергії магістральними та міжнародними електричними мережами; виробництво електричної енергії; здійснення реконструкції та технічного переозброєння енергетичних споруд; обстеження та допуск в експлуатацію електричних мереж й електрообладнання споживачів та інших суб'єктів господарювання; послуги, пов'язані з наданням технічних умов на підключення споживачів та інших суб'єктів до електричних мереж, експертизою та погодженням проектно-кошторисної документації тощо.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПАТ «Запоріжжяобленерго» є суб'єктом господарювання.

Товариство є ліцензіатом з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами (ліцензія НКРЕ серії АБ № 177341 від 23.08.2005) та постачання електричної енергії за регульованим тарифом (ліцензія НКРЕ серії АБ № 177342 від 23.08.2005) у Запорізькій області.

Порядок приєднання електроустановок замовників до електричних мереж визначений Правилами приєднання електроустановок до електричних установок мереж, затвердженими постановою НКРЕ від 17.01.2013 № 32, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08.02.2013 з № 236/22768 (надалі – Правила приєднання).

Приєднання замовника до електричних мереж, відповідно до Закону України «Про електроенергетику», може бути стандартним та таким, що не є стандартним (нестандартним).

Стандартним є приєднання електроустановки (крім електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії) замовника до діючих мереж електропередавальної організації на відстань, що не перевищує 300 метрів по прямій лінії від місця забезпечення потужності до місця приєднання, яке диференціюється за ступенями потужності: перший ступінь - до 16 кВт включно; другий ступінь - від 16 кВт до 50 кВт включно; третій ступінь - від 50 кВт до 160 кВт включно.

Приєднання, що не відносяться до стандартного типу, є нестандартними.

Крім того, відповідно до роз'яснень НКРЕКП, розміщених на офіційному веб - сайті НКРЕКП (www.nerc.gov.ua) (листи від 08.05.2013 № 3117/26/47-13, від 16.07.2017 № 4818/26/47) приєднання електроустановок замовників до мереж інших суб'єктів господарювання, що не є електропередавальними організаціями, не залежно від відстані до цих мереж чи від заявленої потужності не підпадає під визначення стандартного та має здійснюватись в порядку, передбаченому розділом III Правил приєднання, як „Приєднання, яке не є стандартним”.

Надання послуг зі стандартного приєднання (укладання договору про приєднання, видачу технічних умов (ТУ), розробку технічної документації, монтажно-будівельні роботи) здійснює лише електропередавальна організація.

ПАТ «Запоріжжяобленерго» за результатами діяльності 2016 року – I кварталу 2017 року мало ознаки монопольного (домінуючого) становища в територіальних (географічних) межах Запорізької області (в межах території розташування мереж) з часткою 100 відсотків на ринку послуг зі стандартного приєднання до електричних мереж.

Електропередавальна організація, до мереж якої має намір приєднатися споживач (замовник) при приєднанні, що не є стандартним, укладає зі споживачем договір про приєднання до електричних мереж та видає технічні умови (ТУ) на приєднання, яке не є стандартним до електричних мереж (що є невід'ємним додатком до цього договору). При цьому за розробку ТУ електропередавальна організація отримує від замовника відповідну плату.

ПАТ «Запоріжжяобленерго» за результатами діяльності 2016 року – I кварталу 2017 року мало ознаки монопольного (домінуючого) становища в територіальних (географічних) межах Запорізької області (в межах території розташування мереж) з часткою 100 відсотків на ринку послуг з видачі ТУ на приєднання до електричних мереж, що не є стандартним.

Приєднання електроустановки, згідно з пунктом 1.2 Правил приєднання, це надання електропередавальною організацією послуги замовнику із створення технічної можливості для передачі (прийняття) в місце приєднання електроустановки замовника відповідної потужності до електричних мереж електропередавальної організації (у тому числі новозбудованих) електричної енергії необхідного обсягу з дотриманням показників її якості та надійності;

- місце забезпечення (точка забезпечення) потужності (замовленої до приєднання) - місце (точка) в існуючих електричних мережах електропередавальної організації, від якого електропередавальна організація забезпечує розвиток електричних мереж з метою приєднання електроустановки замовника відповідної потужності або приєднання генеруючих потужностей;

- місце приєднання (точка приєднання) електроустановки - існуюча або запроектована межа балансової належності електроустановок споживача або замовника.

Згідно з пунктом 1.7.1 Правил приєднання, на підставі заяви замовника про приєднання електроустановки певної потужності та викопіювання із ситуаційного плану протягом двох робочих днів електропередавальна організація визначає точки забезпечення потужності, виходячи зі структури електричних мереж та навантаження у зоні можливого приєднання.

Для визначення типу приєднання (стандартне приєднання або приєднання, яке не є стандартним) за точку забезпечення потужності приймається найближча точка в існуючих (діючих) електричних мережах (повітряна лінія, трансформаторна підстанція або розподільний пункт) електропередавальної організації ступеня, що відповідає ступеню напруги в точці приєднання.

Пунктом 3.1.7 Правил приєднання визначено порядок забезпечення електропередавальною організацією виконання будівельно-монтажних, пусконаладжувальних робіт та введення в експлуатацію новозбудованих чи реконструйованих електроустановок до точки приєднання замовника.

Нове будівництво, реконструкція, технічне переоснащення електричних мереж від точки приєднання до об'єкта замовника здійснюються замовником або за рахунок коштів замовника.

Нове будівництво, реконструкція чи технічне переоснащення мереж (об'єктів) **від узгодженої точки приєднання до точки забезпечення потужності** в мережах електропередавальної організації може здійснюватися цією електропередавальною організацією за рахунок коштів, отриманих як плата за приєднання замовника, а у випадку недостатності цих коштів – за рахунок плати за приєднання інших замовників, які приєднуються до того самого місця забезпечення потужності, або складової тарифу на передачу електричної енергії, або за зверненням замовника за рахунок поворотної фінансової допомоги, яка може надаватися електропередавальній організації.

Вибірковий аналіз, виданих Товариством ТУ для нестандартного приєднання замовників, виявив наступне:

1) *при приєднанні електроустановок [Інформація з обмеженим доступом] за заявою про приєднання електроустановок певної потужності від 06.04.2016 № 10114/006-37:*

ТУ приєднання, яке не є стандартним, до електричних мереж від 22.04.2016 № 1610-0178-ЛБ-2, що є додатком1 до договору про приєднання до електричних мереж, укладеним між Товариством та [Інформація з обмеженим доступом] від 22.04.2016 № 1610-0878 містять неправомірні вимоги до електроустановок електропередавальної організації. Так, за вищезазначеним ТУ, для одержання потужності в точках приєднання, проектна документація від точки забезпечення потужності до точок приєднання має передбачати:

- перевірку пропускної спроможності трансформаторів струму та розрахунок уставок РЗА в комірці Ф-13 РУ 6 Кв ПС „Набережна” з урахуванням розрахункової потужності та категорійності струмоприймачів об'єкта, при необхідності їх заміну (пункт 10.1 ТУ);

- перевірку пропускної спроможності КЛ 6Кв від РУ 6Кв Ф13 ПС „Набережна” до РУ 6Кв ТП-429, при необхідності прокладку додаткової ЛЕП 6Кв з ізоляцією на 10 кВ у паралель з існуючою (пункт 10.2 ТУ);

- перевірку пропускної спроможності силових трансформаторів (6/0,4Кв,2х630 Ква) в ТП-429, при необхідності заміну на трансформатори більшої потужності із заміною ошикування згідно потужності трансформаторів, що встановлюються (пункт 10.3 ТУ).

Слід зазначити, що відповідно до ТУ:

- точка забезпечення потужності – 1 секція РП 0,4 кВ ТП-429 ЗМЕМ;

- точка приєднання – на кабельних наконечниках 2 КЛ 0,4 кВ у ВРП 0,4 кВ спортивної школи по вул. Перемоги, 68, м. Запоріжжя.

Однак, вищезазначені електроустановки (трансформатори струму, частини КЛ 6Кв, силові трансформатори) не входять до частини електричної мережі від місця забезпечення потужності до місця приєднання. Таким чином, вимоги пунктів 10.1-10.3 ТУ є необґрунтованими та такими що суперечать вимогам пункту 3.1.7 Правил приєднання, що підтверджується висновком Держенергонагляду, який був наданий до [Інформація з обмеженим доступом] листом від 05.01.2017 № 25-22/25-19.

2) При приєднанні електроустановок фізичної особи-підприємця [Інформація з обмеженим доступом] за заявою про приєднання електроустановок певної потужності від 26.05.2016 № 15120/006:

ТУ приєднання, яке не є стандартним, до електричних мереж від 15.06.2016 № 1610-1390-Козача, що є додатком¹ до договору про приєднання до електричних мереж, укладеним між Товариством та [Інформація з обмеженим доступом] від 15.06.2016 № 1610-1390 містять неправомірні вимоги до електроустановок електропередавальної організації. Так, за вищезазначеним ТУ, для одержання потужності в точках приєднання, проектна документація від точки забезпечення потужності до точок приєднання має передбачати:

- перевірку пропускної спроможності трансформаторів струму та розрахунок уставок РЗА в комірці Ф-165 РУ 6 Кв ПС „Козача”, при необхідності заміну трансформаторів струму (пункт 10.1 ТУ);

- заміну МВ на вакуумний вимикач з малими струмами блоків керування в комірці І-165 РУ 10 Кв ПС „Козача” з комплектом адаптації до існуючої комірки. Передбачити максимальний захист комірки із застосуванням мікропроцесорних пристроїв типу МРЗС-05-Л13 з інтерфейсом RS-485 та протоколом Modbus. Виконати прив'язки до схем сигналізації (пункт 10.2 ТУ);

- перевірку пропускної спроможності ПЛ 10Кв Ф165 ПС „Козача”, при необхідності заміну на провід більшого перетину з перевіркою опор цієї ПЛ на механічну міцність (пункт 10.3 ТУ).

Проте, вищезазначені в пунктах 10.1-10.3 ТУ електроустановки (трансформатори струму, комплектація комірки Ф165 РУ 10 Кв ПС „Козача” та частини ПЛ 10Кв Ф165 ПС „Козача”) не входять до частини електричної мережі від місця забезпечення потужності до місця приєднання. Таким чином, вимоги пунктів 10.1-10.3 ТУ є необґрунтованими та такими що суперечать вимогам пункту 3.1.7 Правил приєднання, що підтверджується висновком Держенергонагляду, який був наданий до [Інформація з обмеженим доступом] листом від 10.01.2017 № 25-22/25-32.

3) При приєднанні електроустановок [Інформація з обмеженим доступом] за заявою про приєднання електроустановок певної потужності від 31.03.2016 № 9468/006-37:

ТУ приєднання, яке не є стандартним, до електричних мереж від 21.04.2016 № 1610-0893-Трампарк, що є додатком¹ до договору про приєднання до електричних мереж, укладеним між Товариством та [Інформація з обмеженим доступом] від 21.04.2016 № 1610-0893 містять неправомірні вимоги до електроустановок електропередавальної організації. Так, за вищезазначеним ТУ, для одержання потужності в точках приєднання, проектна документація від точки забезпечення потужності до точок приєднання має передбачати:

- перевірку пропускної спроможності трансформаторів струму та розрахунок уставок РЗА в комірці Ф-9 ПС 35/6 Кв „Трампарк”, при необхідності заміну трансформаторів струму (пункт 10.1 ТУ);

- перевірку пропускної спроможності КЛ 6Кв від Ф-9 та Ф-8 ПС 35/6 КВ „Трампарк” до РУ 6Кв ТП-312, при необхідності заміну на кабель більшого перетину або в паралель з існуючою (пункт 10.2 ТУ).

Слід зазначити, що відповідно до ТУ:

- точка забезпечення потужності – РП-6кВ ТП-312;
- точка приєднання – на болтовому з'єднанні вимикача навантаження у бік трансформатора струму на ЛЕП 6 кВ (проект) в комірці 6 кВ (проект) РП-6кВ ТП-312 (напруга в точці приєднання 6 кВ).

Однак, вищезазначені в пунктах 10.1-10.2 ТУ електроустановки (трансформатори струму, частини КЛ 6Кв) не входять до частини електричної мережі від місця забезпечення потужності до місця приєднання. Таким чином, вимоги пунктів 10.1-10.2 ТУ є необґрунтованими та такими що суперечать вимогам пункту 3.1.7 Правил приєднання, що підтверджується висновком Держенергонагляду, який був наданий на вимогу територіального відділення від 06.06.2017 листом від 12.06.2017 № 25-02/06-775.

4) При приєднанні електроустановок [Інформація з обмеженим доступом] за заявою про

приєднання електроустановок певної потужності від 27.04.2016 № 12595/006-37:

ТУ приєднання, яке не є стандартним, до електричних мереж від 16.05.2016 № 1610-1053-ЛБ-2, що є додатком1 до договору про приєднання до електричних мереж, укладеним між Товариством та [Інформація з обмеженим доступом]. від 16.05.2016 № 1610-1053 містять неправомірні вимоги до електроустановок електропередавальної організації. Так, за вищезазначеним ТУ, для одержання потужності в точках приєднання, проектна документація від точки забезпечення потужності до точок приєднання має передбачати:

- перевірку завантаження силового трансформатора ТП-412 (6/0,4 кВ, 2х400Ква), враховуючи потужність нового приєднання. При необхідності заміну на трансформатор більшої потужності із заміною ошиновки відповідно потужності трансформатора, що встановлюється (пункт 10.1 ТУ);

- перевірку пропускнув спроможності ЛЕП-0,4Кв від РП-0,4 Кв Р6.4, 10 ТП-412 до ВРП-0,4 Кв житлового будинку № 3 по бул. Центральний, 3 з урахуванням додаткового навантаження, при необхідності заміну на провід більшого перетину (пункт 10.2 ТУ).

Слід зазначити, що відповідно до ТУ:

- точка забезпечення потужності – ВРП-0,4 Кв житлового будинку № 3 по бул. Центральний, м. Запоріжжя;

- точка приєднання – на кабельних наконечниках ВРП-0,4 Кв житлового будинку № 3 по бул. Центральному у м. Запоріжжя (напруга в точці приєднання 0,4кВ).

Однак, вищезазначені в пунктах 10.1-10.2 ТУ електроустановки (силовий трансформатор, частини ЛЕП-0,4 Кв) не входять до частини електричної мережі від місця забезпечення потужності до місця приєднання. Таким чином, вимоги пунктів 10.1-10.2 ТУ є необґрунтованими та такими що суперечать вимогам пункту 3.1.7 Правил приєднання, що підтверджується висновком Держенергонагляду, який був наданий на вимогу територіального відділення від 06.06.2017 листом від 02-17/03-1265.

Отже, матеріали перевірки свідчать, що окремі технічні умови, які були видані Товариством замовникам для нестандартного приєднання їх електроустановок, містили необґрунтовані вимоги до електроустановок електропередавальної організації, які безпосередньо не стосувалися замовників послуги з приєднання та не були необхідні для приєднання об'єктів замовників до мереж електропостачання (для нестандартного приєднання).

Враховуючи вищевикладене, дії Товариства по включенню до технічних умов на нестандартне приєднання додаткових умов (вимог), які безпосередньо не стосуються замовника послуги з приєднання та не є необхідними для приєднання об'єкта замовника до мереж електропостачання, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) на ринку послуг з видачі ТУ при приєднанні до електричних мереж, що не є стандартним, шляхом вчинення дій, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б не можливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Слід зазначити, що ПАТ „Запоріжжяобленерго”:

- 17.01.2017 року було внесено зміни до ТУ приєднання, яке не є стандартним, до електричних мереж від 22.04.2016 № 1610-0178-ЛБ-2 , що є додатком1 до договору про приєднання до електричних мереж, укладеним між Товариством та [Інформація з обмеженим доступом] від 22.04.2016 № 1610-0878, а саме із ТУ вилучені пункти 10.1-10.3. Оплата послуг з приєднання цим замовником не здійснювалась. Отже, додаткових витрат, пов'язаних з виконанням п. 10.1-10.3 ТУ, замовник не зазнав;

- 18.01.2017 року було внесено зміни до ТУ приєднання, яке не є стандартним, до електричних мереж від 15.06.2016 № 1610-1390-Козача, що є додатком1 до договору про приєднання до електричних мереж, укладеним між Товариством та [Інформація з обмеженим доступом] від 15.06.2016 № 1610-1390, а саме із ТУ вилучені пункти 10.1-10.3. Оплата послуг з приєднання цим замовником здійснилась 21.04.2017, а будівельно-монтажні роботи з боку Товариства виконані в повному обсязі 22.05.2017 (згідно з довідкою від 22.05.2017 № 006-

37/8221). Отже, додаткових витрат, пов'язаних з виконанням п. 10.1-10.3 ТУ, замовник не зазнав;

- 15.06.2017 було підготовлено та надано [Інформація з обмеженим доступом] додаткову угоду до Договору про приєднання від 21.04.2016 № 1610-0893, згідно з якою було змінено точку забезпечення потужності (з РП-6кВ ТП-312 на РУ 6кВ (Ф-9) ПС „Трампарк”);

- не проводилися роботи з будівництва (реконструкції) електричних мереж зовнішнього електропостачання об'єкта [Інформація з обмеженим доступом]. Отже, додаткових витрат, пов'язаних з виконанням п. 10.1-10.2 ТУ, замовник не зазнав;

Враховуючи, що дії ПАТ «Запоріжжяобленерго» не призвели до негативних фінансових наслідків для інтересів замовників від додаткових умов (вимог), викладених в ТУ, з метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у відповідності до частини першої статті 46 Закону, адміністративна колегія територіального відділення надає ПАТ «Запоріжжяобленерго» такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

- вжити заходи щодо невиключення в подальшому до ТУ вимог не передбачених чинним законодавством (а саме: вимог, які не стосуються замовника послуги з нестандартного приєднання).

Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у десятиденний термін з дня їх отримання.

Звертаю увагу на те, що відповідно до частини 3 статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, за умови виконання цих рекомендацій, у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству, та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова адміністративної колегії
територіального відділення

О.М. Білий